# SYBcom

# ATKT

# Examination

# Sem IV

# October - 2024

मराठी रुपांतर

वेळ- २ तास ३० मिनिट. एकूण गुण - ७५

सूचना- १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२.उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न.१अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) १५

१.ग्राहकवाद.

२.ग्राहक न्यायालय.

३.जनहित याचिका.

४.सखोल परिस्थितिकी.

५.भौगोलिक माहिती प्रणाली.

६.काल व्यवस्थापन.

७.जिंकण्याचाच विचार.

८.सुसंगत युक्तिवाद.

किंवा

ब) पायाभूत अभ्यासक्रम सत्र चार साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर व्यापक टिप लिहा.

प्रश्न.२ अ) 'माहिती अधिकार कायदा २००५'च्या यशस्वीतेच्या कोणत्याही चार कथा लिहा. १५

किंवा

ब) जनहित याचिकांची गरज स्पष्ट करा.

प्रश्न.३ अ) महिला केंद्रित परिस्थितिकी स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब) परिस्थितिकी शास्त्राचा एक दृष्टिकोण म्हणून जीवन केंद्रित आणि निसर्ग केंद्रित दृष्टिकोण यांचे परीक्षण करा.

प्रश्न.४.अ) सामाजिक विकासात तंत्रज्ञानाची भूमिका स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब) सायबर गुन्ह्यांच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.

प्रश्न.५.अ) मास्लोचा अभिप्रेरण सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा . १५

किंवा

ब) नेट-सेट परीक्षेबाबत सविस्तर चर्चा करा.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Time:- 2 Hours 30 Minutes. Total marks -75

N.B. 1) All Questions are Compulsory.
2) Figures to the Right Indicate Full Marks.

Q.1.A) Briefly Describe the Following Concept. (Any Five) 15

1.Consumerism.

2.Consumer court.

3.Public Interest Litigation.

4. Deep Ecology.

5.Geographical Information System.

6. Time Management.

7.Think Win-Win.

8..Logical Reasoning.

OR

B) Write Comprehensive note on the foundation course semester IV project submitted by you.

Q 2.A) Write any Four success story of 'Right to Information act 2005' 15

OR

B) Explain the need of 'public interest litigation'

Q 3.A) Explain the Eco-Feminism. 15

OR

B) Examine Biocentrism and Ecocentrism as an approach to ecology.

Q 4.A) Explain the role of Technology in social development. 15

OR

B) Discuss on Types of Cyber Crime.

Q 5.A) Explain in detail Maslow's theory of Self Actualization. ( Motivation) 15

OR

B) Discuss in detail about NET -SET Examination.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

ATKT S4BCom 4/10/24

DBJ College, Chiplun

Semester IV ATKT Examination October 2024

Class : S4BCom Subject : Business Law Paper No. II

Date : 04/10/2024 Time : 2:00 pm to 5:00 pm

**Time: 3 Hours** **Marks: 100**

**Note: 1) All questions are compulsory**
**2) Figures to the right indicate full marks**

**Q.1) Attempt any two of the following:** **20**

a) Explain the 'Doctrine of lifting of a corporate veil 'in detail.
b) Distinguish between 'Private Company' and 'Public Company'.
c) Write a note on:
    1. Doctrine of Indoor Management
    2. Doctrine of Constructive Notice
d) What is prospectus? Explain various kinds of prospectus.

**Q.2) Attempt any two of the following:** **20**

a) Who can become a member of a company? Explain various modes of acquiring membership.
b) Explain the various types of directors.
c) Explain the concept of 'Director Identification Number'. Write a note on 'Appointment of directors'.
d) Briefly explain legal provisions for holding Annual General Meeting and Meeting of shareholders by the Tribunal.

**Q.3) Attempt any two of the following:** **20**

a) Write a note on:
    1. Formation of Partnership
    2. Types of partnership
b) What is dissolution of a partnership firm? Explain modes of dissolution of a firm.
c) Explain the procedure for incorporation of a 'limited Liability Partnership.
d) Distinguish between Partnership Firm and LLP

**Q.4) Attempt any two of the following:** **20**

a) Explain the term 'Unfair Trade Practice' and 'Restrictive Trade Practice'.
b) Discuss the rules relating to the composition and jurisdiction of the State Commission under Consumer Protection Act, 1986.
c) Discuss the objectives of the Competition Act, 2002 and state its features.
d) Explain the concept of 'Abuse of Dominant Position' as per Competition Act,2002

**Q.5) Attempt any two of the following:** **20**

a) Write a note on 'Intellectual Property Rights'.
b) What is patentable and what is not patentable in India? Discuss the procedure for obtaining a patent.
c) What is the meaning of Copyright? Discuss the procedure for registration of Copyright under the Copyright Act, 1957
d) What is 'Trademark'? Discuss various functions and characteristics of trademark.

गुण: १००

वेळ: ३ तास

टीप:१) सर्वप्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

**प्र. १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.** २०

अ) 'कॉर्पोरेट पडदा उचलण्याचा सिद्धांत' तपशीलवार सांगा.

ब) 'खाजगी कंपनी' आणि 'सार्वजनिक कंपनी' यातील फरक सांगा

क) यावर टीप लिहा:

१. अंतर्गत व्यवस्थापनाचा सिद्धांत

२. रचनात्मक सूचनेचा सिद्धांत

ड) माहितीपत्रक म्हणजे काय? माहितीपत्रकाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

**प्र.२) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.** २०

अ) कंपनीचा सभासद कोण होऊ शकतो? सभासदत्व प्राप्त करण्याचे विविध मार्ग समजावून सांगा.

ब) संचालकांचे विविध प्रकार समजावून सांगा.

क) 'संचालक ओळख क्रमांकाची'संकल्पना स्पष्ट करा. 'संचालकाची नियुक्ती' यावर टीप लिहा.

ड) वार्षिक सर्वसाधारण सभा आणि न्यायाधिकरणाद्वारे भागधारकांची बैठक आयोजित करण्यासाठी कायदेशीर तरतुदी थोडक्यात स्पष्ट करा.

**प्र.३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.** २०

अ) टिपा लिहा:

१. भागीदारीची स्थापना

२. भागीदारीचे प्रकार

ब) भागीदारी संस्थेचे विसर्जन म्हणजे काय? संस्थेचे विसर्जन करण्याच्या पद्धती स्पष्ट करा.

क) 'मर्यादित दायित्व भागीदारी' नोंदणी करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ड) भागीदारी संस्था आणि मर्यादित दायित्व भागीदारी मधील फरक सांगा.

**प्र.४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.** २०

अ) 'अनुचित व्यापारी प्रथा' आणि 'प्रतिबंधात्मक व्यापार पद्धत' या संकल्पनांचे स्पष्टीकरण करा.

ब) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत राज्य आयोगाची रचना आणि कार्यक्षेत्राशी संबंधित नियमांची चर्चा करा.

क) स्पर्धा कायदा, २००२ च्या उद्दिष्टांची चर्चा करा आणि त्याची वैशिष्ट्ये सांगा.

ड) स्पर्धा कायदा, २००२ नुसार 'प्रभावी स्थितीचा गैरवापर' ही संकल्पना स्पष्ट करा

**प्र.५) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.** २०

अ) 'बौद्धिक संपदा हक्क' यावर टीप लिहा.

ब) भारतात पेटंट करण्यायोग्य काय आणि पेटंट करण्यायोग्य काय नाही? पेटंट मिळवण्याच्या कार्यपद्धतीवर चर्चा करा.

क) कॉपीराइटचा अर्थ काय आहे? कॉपीराइट कायदा, १९५७ अंतर्गत कॉपीराइटच्या नोंदणीच्या प्रक्रियेची चर्चा करा.

ड) 'ट्रेडमार्क' म्हणजे काय? ट्रेडमार्कची विविध कार्ये आणि वैशिष्ट्ये यांची चर्चा करा.

DBJ college, chiplun

Semester IV ATKT Examination October - 2024

Class : SYBCom Subject : Commerce Paper No. IV

Date : 05/10/2024 Time : 2:00pm to 5:00pm

SYBCom
ATKT 5/10/24

**Marks – 100** **Time – 3 Hours**

Note – 1) All the questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

**Q.1 A** **Fill in the blanks with an appropriate words: (Any 10)** **(10)**

1 In _____ production system, the organization accepts a single order or contract. (project / job / batch / mass)

2 Six sigma process is one in which ____ % of products manufactured are free of defects. ( 99.99966 / 88.88866 /77.77766 66.66666)

3 The minimum period of commercial paper is ___ days. ( 7 / 30 / 45 /180)

4 _____ is the oldest stock exchange in the world. (Bombay stock exchange /London Stock Exchange/New York Stock exchange / American stock exchange)

5 _____ refers to planning, organizing and controlling of stock. (inventory management / materials management / inventory control / product design)

6 _____ is a measure of service quality. ( AIDA / DGMAR / SERVQUAL / CARE)

7 _____ regulates the activities of stock exchange. ( state government / SEBI / Central government / RBI )

8 ____is India's first mutual fund. ( UTI / LIC / GIC / CARE)

9 Follow – up is an important element of _____. ( production planning / organizing / reporting / quality)

10 Quality circle is based on _____ Management. ( production / participation / marketing / process)

11 Dematerialization means transfer of physical shares into _____. ( equity shares / money / electronic form / bonds)

12 _____ is an example of hard commodity. (corn/ wheat / sugar / crude oil)

**Q.1 B** **State whether following statements are True or False. ( Any 10)** **(10)**

1 Timeliness delivery is an important parameter as it judges the effectiveness of production department.

2 DMAIC is a model used in Six Sigma.

3 NSDL is the largest depository in India.

4 Mutual funds are governed by SEBI.

5 Production management is not a part of business management.

6 Preventive cost is incurred after actual operation.
7 Speculators are long term investors.
8 Micro - Finance means a provision of small loans to high income group people.
9 Scientific inventory control is a computer based inventory management system.
10 ISO 9002 focuses on production installation function.
11 In call money market, money is demanded for extremely short period.
12 A close ended mutual fund has a maturity period.

**Q.2** **Answer any Two of the following.** **(15)**

a Explain the importance of production planning and controlling.
b What are the factors influencing productivity?
c Explain briefly the techniques of inventory control.

**Q.3** **Answer any Two of the following.** **(15)**

a Explain the various types of cost of quality.
b Explain briefly the process of Kaizen.
c State briefly the importance of service quality management.

**Q.4** **Answer any Two of the following.** **(15)**

a Explain the procedure of IPO.
b Describe briefly the functions of SEBI.
c What is credit rating? What are its advantages?

**Q.5** **Answer any Two of the following.** **(15)**

a What are the factors responsible for the growth of mutual fund?
b Explain the types of derivative instruments.
c Explain the sources of funding for Start Up ventures.

**Q.6** **Write short notes on. ( any four)** **(20)**

a Objectives of production management
b Features of quality circle
c CDSL
d ICRA
e Role of Self- Help group
f Importance of Total Quality management

DBJ College Chiplun
Sem - IV ATKT Exam Oct 2024
Class - SYB.Com Sub - Commerce Paper No. IV
Date - 05/10/2024 Time - 2.00pm to 5.00pm

गुण - 100 वेळ - 3 तास

सूचना – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

**प्र . १ अ खालील रिक्त जागा योग्य शब्दांसह भरा: (कोणत्याही १०)** (१०)

१ _____ उत्पादन प्रणालीमध्ये, संस्था एकच ऑर्डर किंवा करार स्वीकारते.
(प्रकल्प / जॉब / बॅच / विपुल )

२ सिक्स सिग्मा प्रक्रिया ही अशी आहे ज्यामध्ये उत्पादित केलेली ___%
उत्पादने दोषमुक्त असतात.
(९९.९९९६६ / ८८.८८८६६ /७७.७७७६६/६६.६६६६६)

३ कमर्शिअल पेपरचा किमान कालावधी ___ दिवसांचा आहे. (७/३०/४५/१८०)

४ _____ हे जगातील सर्वात जुने स्टॉक एक्सचेंज आहे.
(बॉम्बे स्टॉक एक्सचेंज / लंडन स्टॉक एक्सचेंज / न्यूयॉर्क स्टॉक एक्सचेंज /
अमेरिकन स्टॉक एक्सचेंज)

५ _____ म्हणजे साठ्याचे नियोजन, संघटन आणि नियंत्रण होते.
सामग्री व्यवस्थापन/कच्च्या मालाचे व्यवस्थापन/सामग्री नियंत्रण/वस्तू रचना )

६ _____ हे सेवेच्या गुणवत्तेचे मोजमाप आहे.
(AIDA/DGMAR/SERVQUAL/CARE)

७ _____ स्टॉक एक्सचेंजच्या क्रियांचे नियमन करते.
(राज्य सरकार / सेबी / केंद्र सरकार / आर बी आय)

८ _____ हा भारतातील पहिला परस्पर निधी आहे.
(UTI / LIC / GIC / CARE)

९ पाठपुरावा हा _____ चा महत्त्वाचा घटक आहे.
(उत्पादन नियोजन / संघटन / अहवाल / गुणवत्ता)

१० गुणवत्ता मंडळ _____ व्यवस्थापनावर आधारित आहे.
(उत्पादन / सहभाग / विपणन / प्रक्रिया)

११ अमूर्तीकरण म्हणजे भौतिक समभागांचे _____ मध्ये हस्तांतरण करणे होय.
(इक्विटी शेअर्स / पैसे / इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात / बॉंड्स)

१२ _____ हे कठीण वस्तूचे उदाहरणआहे.
(मका /गहू/ साखर/ कच्चे तेल)

**प्र . १ ब खालील विधाने सत्य की असत्य आहे ते सांगा. (कोणतेही १०)** (१०)

१ वेळेवर वितरण हा एक महत्त्वाचा मापदंड आहे कारण तो उत्पादन
विभागाच्या परिणामकारकतेचा परीक्षण करतो.

२ DMAIC हे सिक्स सिग्मामध्ये वापरलेले प्रतिकृती आहे.

३ NSDL ही भारतातील सर्वात मोठी ठेवीस्थान संस्था आहे.

४ परस्पर निधी सेबी द्वारे नियंत्रित केले जातात.

५ उत्पादन व्यवस्थापन हा व्यवसाय व्यवस्थापनाचा भाग नाही.

६ प्रत्यक्ष ऑपरेशननंतर प्रतिबंधात्मक खर्च केला जातो.

७ सट्टेबाज हे दीर्घकालीन गुंतवणूकदार असतात.

८ सूक्ष्म - वित्त म्हणजे उच्च उत्पन्न गटातील लोकांना लहान कर्जाची तरतूद होय.

९ शास्त्रीय सामग्री नियंत्रण ही संगणकावर आधारित सामग्री व्यवस्थापन प्रणाली आहे.

१० ISO ९००२ उत्पादन प्रतिष्ठापन कार्यावर लक्ष केंद्रित करते.

११ कॉल मनी मार्केटमध्ये अत्यंत कमी कालावधीसाठी पैशाची मागणी केली जाते.

१२ बंद निधी परस्पर निधीस मुदतपूर्ती कालावधी असतो.

**प्र . २ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ उत्पादन नियोजन आणि नियंत्रणाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

ब उत्पादकतेवर प्रभाव करणारे घटक कोणते आहेत?

क सामग्री नियंत्रणाची तंत्रे थोडक्यात स्पष्ट करा.

**प्र . ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ गुणवत्तेचे खर्चाचे विविध प्रकार समजावून सांगा.

ब काईझेनची प्रक्रिया थोडक्यात स्पष्ट करा.

क सेवा गुणवत्ता व्यवस्थापनाचे महत्त्व थोडक्यात सांगा.

**प्र . ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ IPO ची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ब सेबीच्या कार्यांचे थोडक्यात वर्णन करा.

क पतनिर्धारण म्हणजे काय? त्याचे फायदे काय आहेत?

**प्र . ५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ परस्पर निधीच्या वाढीसाठी कोणते घटक कारणीभूत आहेत?

ब डेरीवेटीव्ह साधनांचे प्रकार स्पष्ट करा.

क स्टार्ट अप उपक्रमांच्या निधीचे स्रोत स्पष्ट करा

**प्र . ६ खालील टीप लिहा. ( कोणत्याही चार )** (२०)

अ उत्पादन व्यवस्थापनाची उद्दिष्टे

ब गुणवत्ता वर्तुळाची वैशिष्ट्ये

क CDSL

ड ICRA

इ स्वयं सहाय्यता गटांची भूमिका

फ समग्र गुणवत्ता व्यवस्थापनाचे महत्त्व

SEM- IV BS College, Chiplun
ATKT Exam Oct 2024
Class - S.Y B.Com Sub: Business Economics - IV
Date - 07/10/2024 Time 2:00pm to 5:00pm

SYBCom
7/10/24

[Time 3 Hours] [Marks- 100]

NB.1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1 A) Define the following concepts. (Any five) 10
1) Inefficiency 2) Public goods 3) Public revenue 4) Tax
5) Public expenditure 6) External debt 7) Budget 8) Sound finance

B) Choose the right answer from the given options and rewrite the statements. 10

1 According to Dalton taxes are subject to increasing ----------
a)marginal social sacrifice b) marginal social benefits
c)both a and b d) none of the above

2 The slope of MSB curve is remain----------
a) positive b) negative c). both a and b d)none of the these

3 GST is example of ---------tax
a)direct b) indirect c) both a and b d)all of the above

4 Special levy means --------
a)tax on all people b)charges for specific benefits c)gift tax d)none of the these

5 An adverse effect on taxation is ----------
a) decrease willingness to work b) decrease ability to work
c) decrease willingness and ability to work d) none of the these

6 ----------are canon of public expenditure
a) sanction b) economy c) convenience d) all of the these

7 The law of increasing state expenditure is developed by ----------
a) Daltonb) Wagner c) Wiseman d) Peacock

8 Sound finance is following the ---------- budget.
a) balanced b) unbalanced c) unified d) multiple

9 The key issues of fiscal federalism is ----------
a)only revenue assignment b) revenue and expenditure assignment
c) only expenditure assignment d)none of the these

10 Primary deficit is fiscal deficit less ----------
a)interest receipts b)interest payments c)subsidies d)defense expenditure

Q2 Answer any two of the following. 20
a) Explain the scope of public finance.
b) Discuss Richard Musgrave's maximum welfare principle of budget determination.
c) Explain the features of public goods and state the role of government in Providing them.

Q3 Attempt any two of the following. 20
a) Discuss various sources of non tax revenue of the government.
b) Explain objectives of taxation.
c) What are the merits and demerits of direct taxes? Explain in brief.

Q4 Answer any two of the following. 20
a) Explain the canons of public expenditure.
b) Discuss Wiseman –Peacock hypothesis on public expenditure.
c) State the types of public debt.

Q5 Answer any two of the following. 20
a) Describe the limitations of fiscal policy.
b) Explain briefly the structure of union budget.
c) Explain the recommendation of 14th finance commission.

*****

[वेळ ३तास] (मराठी रूपांतर) [गुण-१००]

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा

प्र.१ अ) खालील संकल्पना परिभाषित करा. (कोणतेही पाच) १०
१) अकार्यक्षमता २) सार्वजनिक वस्तू ३) सार्वजनिक महसूल/प्राप्ती ४) कर
५) सार्वजनिक खर्च ६) बहिर्गत कर्ज ७) अंदाजपत्रक ८) सक्षम वित्त

ब) खालील संकल्पना परिभाषित करा. (कोणत्याही पाच) १०

१ डॉल्टनच्या मतानुसार करामुळे------- वाढतो.
अ) सिमांत सामाजिक त्याग ब) सिमांत सामाजिक लाभ क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

२ सिमांत सामाजिक लाभ वक्राचा उतार ---------असतो.
अ) धन ब) ऋण क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

३ GST हा --------- कराचे उदाहरण आहे.
अ) प्रत्यक्ष ब) अप्रत्यक्ष क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी सर्व

४ विशेष कर म्हणजे -----
अ) सर्व जनतेवर कर ब) विशिष्ट लाभा साठी कर क) वक्षिस कर ड) यापैकीनाही

५ कराचा प्रतिकूल परिणाम ---------
अ) कार्य करण्याची इच्छा कमी करतो ब) कार्य करण्याची क्षमता कमी करतो
क) कार्य करण्याची इच्छा व क्षमता कमी करतो ड) या पैकी नाही

६ ------- ही सार्वजनिक खर्चाची तत्वे आहेत.
अ) मंजूरी ब) वचत क) सोईस्करता ड) यापैकीसर्व

७ वाढत्या सरकारी खर्चाचा सिद्धांत ---------- यांनी मांडला.
अ) डॉल्टन ब) वॅगनर क) वाईजमन ड) पिकॉक

८ मुलभूत वित्त हे -------अंदाज पत्रकाचे समर्थन करते.
अ) समतोल ब) असमतोल क) एंकागी ड) विविधांगी

९ संघराज्यीय वित्तचा ---------- हा मुख्य घटक आहे.
अ)फक्त महसूल आढावा ब) महसूलआणिखर्चआढावा क)फक्त खर्च आढावा ड) यापैकीनाही

१० प्राथमिक तूट =वित्तीय तूट वजा ----------
अ)व्याज उत्पन्न वं) व्याज देणी क)अनुदाने ड) संरक्षण खर्च

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) सार्वजनिक वित्ताची व्याप्ती स्पष्ट करा.
व) रिचर्ड मस्ग्रेव्हच्या अर्थसंकल्पाच्या निर्धाराच्या कमाल कल्याणकारी तत्त्वाची चर्चा करा.
क) सार्वजनिक वस्तूंची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा आणि त्यांना प्रदान करण्यात सरकारची भूमिका सांगा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) सरकारच्या करेतर महसुल/प्राप्ती च्या विविध स्रोतांची चर्चा करा.
ब) कर आकारणीची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
क) प्रत्यक्ष कराचे फायदे आणि तोटे काय आहेत? थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.४ खालील पैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) सार्वजनिक खर्चाचे तत्वे स्पष्ट करा.
व) सार्वजनिक खर्चावरील वाईजमन-पिकॉक सिंध्दाता वर चर्चा करा.
क) सार्वजनिक कर्जाचे प्रकार सांगा

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) राजकोषीय धोरणाच्या मर्यादांचे वर्णन करा.
ब) केंद्रीय अर्थसंकल्पाची रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.
क) १४ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशी स्पष्ट करा.

*****

DSJ College, Khopoli

Semester IV ATKT Examination October-2024

Class: S.Y.B.Com Subject: Accountancy & Fin. Mgmt Paper No: IV

Date: 08/10/2024 Time: 2:00 pm to 5:00 pm Marks:-100

Time:- 3 Hrs.

S.Y.B.Com
8/10/24

**Instructions:-**

1. **All questions are compulsory**
2. **Figures to the right indicate full marks.**
3. **Use of simple or scientific calculator is allowed.**

---

**Q.1 A State true or false (any 10). (do not rewrite the statement)** 10

i. Advertisement is allocated in sales ratio in profit prior to incorporation.

ii. After completion of redemption of debentures, the balance in DRR is transferred to General Reserves.

iii. Shares issued under ESOP are offered to current employees of the company.

iv. Gross profit is always allocated in sales ratio in profit prior to incorporation.

v. Capital Redemption Reserves should be created after the redemption of preference shares.

vi. Certificate of commencement of business is also called as trading certificate.

vii. Preference shareholders are not eligible for bonus shares.

viii. Profit earned in pre-incorporation period is transferred to capital reserves account.

ix. Commission is allocated in time ratio in profit prior to incorporation.

x. Interest on debentures is calculated on issue price of debentures.

xi. Profit on sale of sinking fund investment is transferred to profit & loss account.

xii. Debenture redemption reserve is created after the redemption of debentures.

**Q.1 B Fill in the blanks and REWRITE the sentence (any 10).** 10

i. 9% preference shares of face value Rs.100 each are issued at 10% premium. Total amount collected by the company per share will be Rs._____.

ii. Shares issued to employees of a company are called as _____.

iii. For an Accounting period of 1-1-2022 to 31-12-2022, if date of incorporation is 1st September 2022, Time ratio = _____.

iv. A company issued 5,000, 12% Debentures of Rs.100 each at a premium of 10%. Amount of securities premium collected = Rs._____.

v. In profit prior to incorporation, share issue expenses should be shown in ____ .

vi. Face value of redeemable preference shares is Rs.8,00,000 and proceeds of new issue of shares is Rs.2,50,000. Amount of CRR to be created = Rs. _____.

vii. Printing & stationery should be allocated in _____ in profit prior to incorporation.

viii. Sinking fund account should be shown on _____ side of balance sheet.

ix. Preference shareholders to whom amount is due but not yet paid are considered as____.

x. Time Ratio is 1:2 and Sales ratio is 1:3. Amount of advertisement is Rs.1,20,000. Amount to be shown in pre-incorporation column = _____.

xi. IPO stands for _____.

xii. Face value of redeemable debentures is Rs.8,00,000. Minimum amount required in Debenture Redemption Investment before actual redemption = _____.

P.T.O.

Q.2 Following is the balance sheet of Milan Ltd as on 31st March, 2023. 20

| Liabilities | Amt.(Rs) | Assets | Amt(Rs.) |
|---|---|---|---|
| Equity Capital (Rs.10) | 7,20,000 | Premises | 11,90,000 |
| 9% Preference Capital (Rs.100 each Rs.60 paid up) | 5,40,000 | Marketable Investment | 1,80,000 |
| General Reserves | 6,10,000 | Stock | 3,60,000 |
| Capital Reserves | 2,80,000 | Cash at bank | 8,40,000 |
| P & L Account | 3,40,000 | Debtors | 2,30,000 |
| Accounts payable | 3,10,000 | | |
| | **28,00,000** | | **28,00,000** |

12% Preference shares are redeemable at 10% Premium.

Company decided to issue 20000 equity shares of Rs.10 each at a premium of Rs.8 per share

Pass journal entries and prepare Balance Sheet in the books of Milan Ltd. giving effect to the redemption transactions.

**OR**

Q.2 Following is the balance sheet of Minal Ltd as on 31st March, 2023. 20

| Liabilities | Amt.(Rs) | Assets | Amt(Rs.) |
|---|---|---|---|
| Equity Capital (Rs.10) | 12,00,000 | Fixed Assets | 20,00,000 |
| 11% Preference Capital (Rs.100 each Rs.60 paid up) | 6,00,000 | Debtors | 7,18,000 |
| | | Inventory | 4,88,000 |
| General Reserves | 10,00,000 | Cash at bank | 11,10,000 |
| P & L Account | 8,40,000 | Advance payments | 1,84,000 |
| CRR | 2,90,000 | | |
| Creditors | 5,70,000 | | |
| | **45,00,000** | | **45,00,000** |

11% Preference shares are redeemable at a premium of 10%. For this purpose, company issued 30,000 equity shares of Rs.10 each at a premium of 50%.

Pass journal entries and prepare Balance Sheet in the books of Minal Ltd. giving effect to the redemption transactions.

Q.3 A Nikita Ltd has 6,000, 9% Debentures of Face value Rs.100, redeemable at 50% premium. Company has offered following alternatives for conversion of these debentures. 10

Option A: Equity shares of face value Rs.10 to be issued at a premium of Rs.10
Option B: 8% Preference shares of face value Rs.100 to be issued at 20% premium
Option C: 7% Debentures of face value Rs.100 to be issued at a premium of 25%
Option D: Cash payment

Holders of 1,000 debentures accepted Option A,
Holders of 2,000 debentures accepted Option B,
Holders of 1,500 debentures accepted Option C and remaining debenture holders accepted Option D.
You are required to pass journal entries in the books of Nikita Ltd. for the conversion transactions.

P.T.O.

B **Pass journal entries for the following transactions.** 10

a. Issue of 2,000, 8% Debentures of face value Rs.100 each at 10% premium, redeemable at 20% premium

b. Issue of 4,000, 10% Debentures of face value Rs.100 each at 5% discount, redeemable at par.

c. Issue of 6,000, 12% Debentures of face value Rs.100 each at par, redeemable at 12% premium

d. Issue of 8,000, 9% Debentures of face value Rs.100 each at 5% premium, redeemable at par.

e. Issue of 10,000, 11% Debentures of face value Rs.100 each at 5% discount, redeemable at 10% discount.

**OR**

**Q.3** Vijay Ltd. Issued 6,000, 12% Debentures of Rs.100 each at par on 1-4-2020, redeemable on 31-03-2024. Company has decided to transfer Rs.1,60,000 p.a. to Sinking Fund and invest equal amount in 10% Sinking Fund Investment on 31st March every year, starting from 31-03-2021. **20**

On 31st March, 2024 company sold all the investment at Rs.5,50,000 and completed the redemption of debentures. Books of accounts are closed on 31st March. Interest on debentures and interest on investment are settled on 31st March, every year. You are required to prepare

a. Sinking fund account,
b. 10% Sinking fund investment account,
c. Interest on debentures account and
d. 12% Debentures account

in the books of Vijay Ltd. from 2020-21 to 2023-24.

**Q.4** MD Pvt. Ltd. was incorporated on 1st July, 2022 to acquire the business of a partnership firm with effect from 1st January, 2022. Balances available as on 31st March, 2023 are as follows. **20**

| Particulars | Amount (Rs.) |
|---|---|
| Partner salaries | 26,000 |
| Office expenses | 56,000 |
| Salesman salaries | 43,000 |
| Stationery | 28,000 |
| Travelling expenses | 60,000 |
| Bad debts | 18,000 |
| Commission | 29,000 |
| Advertisement | 32,000 |
| Interest on purchase consideration | 24,000 |
| Interest on bank loan | 18,000 |
| Loss by fire | 13,000 |

**Adjustments:**

1. Purchase consideration was settled on 31st December, 2022.
2. Total sales for the year were Rs.30,00,000 of which sales up to the date of incorporation were Rs.9,00,000. Gross profit was constant at 15% on sales during the year.
3. Bank loan was completely settled on 30th September, 2022.
4. Travelling expenses include office staff travelling expenses of Rs.21,000.
5. Out of bad debts, Rs.5,000 were related to sales effected in the year 2021.
6. Loss by fire occurred on 1st January, 2023.

Prepare statement of Profit & Loss showing incomes and expenses before and after the Incorporation.

**OR**

P.T.O.

Q.4 VS Traders Pvt. Ltd. was incorporated on 1st July, 2023 to acquire the business of V & S with effect from 1st January, 2023. Balances available as on 31st December, 2023 are as follows. 20

| Particulars | Amount (Rs.) |
|---|---|
| Travelling expenses | 45,000 |
| Salaries | 80,000 |
| Stationery & printing | 20,000 |
| Electricity charges | 32,000 |
| Advertisement | 52,000 |
| Depreciation | 48,000 |
| Managing director salaries | 78,000 |
| Telephone charges | 16,000 |
| Commission | 15,000 |
| Interest on purchase consideration | 30,000 |
| Gross profit | 5,75,000 |

**Adjustments:**

1. Average monthly sales increased by 50% after the date on incorporation. Before the date of incorporation, the average monthly sales were constant.
2. Out of travelling expenses, Rs.15,000 were spent for office use.
3. Depreciation includes Rs.18,000 for the assets acquired after 1st July, 2023.
4. Purchase consideration was settled on 1st November, 2023.
5. Bank loan is sanctioned on 1st April 2023. Before this, there was no any type of loan taken by the business.
6. Salaries include salesman salaries Rs.30,000.

Prepare statement of Profit & Loss showing incomes and expenses before and after the Incorporation.

Q.5 A What are various types of preference shares? 10

B Explain the provisions regarding Debenture Redemption Reserves and Debenture Redemption Investment. 10

OR

Q.5 **Write short notes ( any 4)** 20

a. CRR & DRR
b. Time ratio & sales ratio
c. Initial Public Offer
d. Bonus and right shares
e. Types of debentures
f. Methods of debenture redemption

DBJ College, Chiplun

Semester IV ATKT Examination October 2024

Class: S4 B Com Subject: Company Secretarial Practice Paper No. 2

Date: 09/10/2024 Time: 2:00 pm to 5:00 pm

S4 BCom
9/10/24

**Time: 3 Hours** **Marks: 100**

**N.B. 1. All questions are compulsory.**
**2. Figures to the right indicate full marks.**

**Q.1) a) Fill in the blanks with appropriate word given in the bracket: (Any 10)** **10**

1. A _____ is a member of a company's Board of directors who is not part of the executive team.
   (Non-executive director/ executive director/additional director)
2. Minimum _____ director/ directors are required in One Person Company.
   (One / Two / Three)
3. Proxy form must be submitted _____ hours before the commencement of the meeting.
   (24/60/48)
4. ____ is the person who presides over the meeting.
   (Chairman/ Secretary/ Auditor)
5. The rate of final dividend is recommended by the _____.
   (Registrar/ Board of directors/ Manager)
6. _____ Report should consider the accounting and auditing standards and matters which are required under Companies Act, 2013.
   (Audit / Corporate Governance/ Board)
7. _____ is responsible for evaluating the validity and reliability of company's financial statement.
   (Company secretary / auditor / Solicitor)
8. In _____method of voting, members divide themselves into two blocks –one in favour of the proposal and another against it.
   (Show of hands/ voice/ division)
9. _____ is a key index which is used to keep track of the important or the most traded stocks in BSE.
   (SENSEX/ BOSS/BOLT)
10. The main purpose of _____ of a company is to realize the assets and pay the debts of the company.
    (Registration /Incorporation/ winding up)
11. Resolution passed in the meeting should be recorded in _____.
    (Notice / agenda / minutes book)
12. Every listed public company shall have at least ____ of the total number of directors as independent directors.
    (One fifth/One third/One tenth)

**Q1) b) State whether the following statements are true or false: (Any 10)** **10**

1. CEO formulates policies, plans and gives recommendations to the board.
2. Every year company must pay interim dividend to its shareholders.

3. In winding up of a company, management of companies affairs are taken away from the hands of its directors.
4. Corporate governance does not aim to improve the company's image, efficiency, effectiveness and social responsibility.
5. A company which desires to list its securities in a stock exchange should offer at least 60% of its issued capital for public subscription.
6. A motion can be amended.
7. There is no need to consider provisions in the MOA and AOA before applying for listing of securities.
8. IPO is first time selling of securities.
9. The first director of a public company is appointed by the promoter.
10. Annual General Meetings should be held at corporate office.
11. Notice of the Board of Directors meeting shall be given to the directors at least 21 days before the date of the meeting.
12. Depository Participant is the market intermediary through which investors can avail the depository services.

**Q.2) Answer Any Two of the following:** **15**

a) Write a note on: 1) Non-executive director 2) Independent Director
b) Explain the provisions relating to Director's report.
c) Write a note on 'Audit Report'.

**Q.3) Answer Any Two of the following:** **15**

a) Describe steps for holding an Extra Ordinary General Meeting under Company Act, 2013.
b) What are the role, powers and duties of a chairman?
c) Define motion. Explain various types of motion.

**Q.4) Answer Any Two of the following:** **15**

a) Define dematerialization and explain the need and importance of dematerialization.
b) Explain secretarial duties related to listing of securities
c) Write a detail note on BOLT.

**Q.5) Answer Any Two of the following:** **15**

a) What are the secretarial duties with regard to declaration and payment of final dividend?
b) Explain secretarial role in winding up of a company.
a) Give the specimen of Minutes of Board meeting prior to Annual General Meeting.

**Q.6) Write notes on: (Any Four)** **20**

a) Role of Director.
b) Advantages of Online Trading
c) Quorum
d) CEO
e) Company reports
f) Types of resolution

वेळ: ३ तास गुण: १००

सूचना – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात

**प्र. १) अ) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा . (कोणत्याही दहा ) १०**

१. _____ हा कंपनीच्या संचालक मंडळाचा सदस्य आहे जो कार्यकारी संघाचा भाग नाही.
(अकार्यकारी संचालक/कार्यकारी संचालक/अतिरिक्त संचालक)

२. एक व्यक्ती कंपनीमध्ये किमान _____ संचालक आवश्यक आहेत.
(एक/दोन/तीन)

३. सभा सुरू होण्याच्या _____ तास आधी मतप्रतिनिधीद्वारा फॉर्म प्रस्तुत करणे आवश्यक आहे
(२४/६०/४८)

४. _____हि व्यक्ती सभेच्या अध्यक्षस्थानी असते.
(अध्यक्ष/ चिटणीस/ लेखापरीक्षक)

५. अंतिम लाभांशाचा दर ____ द्वारे सूचविला जातो .
(निबंधक/ संचालक मंडळ/ व्यवस्थापक)

६. _____ अहवालाने लेखा आणि लेखा परीक्षण मानके आणि कंपनी कायदा,२०१३ अंतर्गत आवश्यक बाबींचा विचार केला पाहिजे.
(लेखापरीक्षण/ व्यावसायिक अनुपालन/ संचालक)

७. ____ कंपनीच्या आर्थिक विवरणाची वैधता आणि विश्वासार्हतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी जबाबदार आहे. (कंपनी सचिव / लेखापरीक्षक / कायदेपंडित)

८. मतदानाच्या _____पद्धतीत सदस्य प्रस्तावाच्या बाजूने आणि त्याविरुद्ध दुसरे अशा दोन गटात विभाजन करतात.(हात उंचावून /आवाजाद्वारे /विभाजन)

९. _____हा महत्वाचा इंडेक्स जो बीएसईतील सर्वाधिक व्यापलेलया समभागांचा मागोवा ठेवण्यासाठी वापरला जातो .( सेन्सेक्स/ बॉस/ बोल्ट)

१०. कंपनी _____चा मुख्य हेतू मालमत्तेचे एकत्रीकरण करून धनकोंना त्यांची रक्कम परत करणे. (नोंदणी/ निगमन/ विसर्जन)

११. सभेत पास झालेला ठराव _____ मध्ये नोंदविला जावा.
(सूचना / कार्यक्रम पत्रिका / इतिवृत्त पुस्तक)

१२. प्रत्येक सूचीबद्ध सार्वजनिक कंपनीकडे एकूण संचालकांच्या कमीतकमी _____ स्वतंत्र संचालक म्हणून असावेत .
(एक पंचमांश/ एक तृतीयांश/ अर्धा/ एक दशमांश)

**ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा. (कोणतीही दहा) १०**

१. मुख्य कार्यकारी अधिकारी धोरणे, योजना तयार करतात आणि मंडळाला शिफारसी करतात.

२. दरवर्षी कंपनीने तिच्या भागधारकांना अंतरिम लाभांश देणे आवश्यक आहे.

३. कंपनी विसर्जन करताना, कंपनीच्या कामकाजाचे व्यवस्थापन तिच्या संचालकांच्या हातून काढून घेतले जाते.

४. व्यायवसायिक अनुपालनाचा उद्देश कंपनीची प्रतिमा, कार्यक्षमता, परिणामकारकता आणि सामाजिक जबाबदारी सुधारणे नाही.

५. स्टॉक एक्स्चेंजमध्ये आपल्या प्रतिभूतींची यादी करू इच्छिणाऱ्या कंपनीने तिच्या जारी केलेल्या भांडवलापैकी किमान ६०% सार्वजनिक सदस्यांसाठी जारी केले पाहिजे.

६. प्रस्तावात सुधारणा केली जाऊ शकते.

७. प्रतिभूतीच्या नोंदीसाठी अर्ज करण्यापूर्वी घटनापत्रक आणि नियमावली मधील तरतुदींचा विचार करण्याची गरज नाही.
८. आयपीओ म्हणजे प्रथमच प्रतिभूतींची विक्री होय.
९. सार्वजनिक कंपनीचा पहिला संचालक प्रवर्तकाद्वारे नियुक्त केला जातो.
१०. वार्षिक सर्वसाधारण सभा संघटना कार्यालयात घेण्यात याव्यात.
११. संचालक मंडळाच्या बैठकीची सूचना संचालकांना बैठकीच्या तारखेच्या किमान २१ दिवस आधी दिली जाईल.
१२. ठेवीस्थान सहभागी हा बाजारातील मध्यस्थ आहे ज्याद्वारे गुंतवणूकदार ठेवीस्थान सेवांचा लाभ घेऊ शकतात.

**प्र.२)खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) टिपा लिहा: १) अकार्यकारी संचालक २) स्वतंत्र संचालक
ब) संचालकाच्या अहवालाशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.
क) 'लेखापरीक्षण अहवाल' वर टीप लिहा.

**प्र. ३)खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत विशेष सर्वसाधारण सभा आयोजित करण्याच्या पायऱ्यांचे वर्णन करा.
ब) अध्यक्षाची भूमिका, अधिकार आणि कर्तव्ये काय आहेत?
क) प्रस्ताव परिभाषित करा. प्रस्तावाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

**प्र. ४)खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) अमूर्तीकरणाची व्याख्या करा आणि अमूर्तीकरणाची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
ब) सूचिबद्ध प्रतिभूतींशी संबंधित चिटणीसाची कर्तव्ये स्पष्ट करा.
क) बोल्ट वर तपशीलवार टीप लिहा.

**प्र. ५)खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) अंतिम लाभांश जाहीर करणे आणि देय देण्याबाबत चिटणीसाची कर्तव्ये काय आहेत?
ब) कंपनी विसर्जनामध्ये चिटणीसाची भूमिका स्पष्ट करा.
क) वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी संचालक मंडळाच्या बैठकीच्या इतिवृत्ताचा नमुना द्या.

**प्र.६) टीपा लिहा: (कोणत्याही चार)** २०

अ) संचालकाची भूमिका
ब) ऑनलाइन ट्रेडिंगचे फायदे
क) गणपूर्ती
ड) मुख्य कार्यकारी अधिकारी
इ) कंपनी अहवाल
फ) ठरावाचे प्रकार

5YBCom
9/10/24

D.B.J College Chiplun
SEM-IV ATKT Exam. Oct. 2024
Class- SY.B.Com Sub- Co-operation -II
Date - 09/10/2024 Time - 2.00 to 5.00 pm

[ Time -3 Hours ] [ Marks- 100]

NB. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary

Q1 A) Choose the correct answer and rewrite statements. 10

1) --------- are functions of co-operative registrar.
a) audit b) registration of co-operative society c) legal action d) all of the these

2) The working of co-operative societies in India is remain according to -------
a) bye laws of co-operative societies b) industrial act c) corporate act d) none of the these

3) In India co-operative sector is working under --------
a) local government b) state government c) both a and b d) none of the these

4) RBI is established by RBI act ----------
a) 1931 b) 1932 c) 1933 d) 1934

5) ------ are playing important role in co-operative movement in India.
a) State government b) Central government c) both a and b d) none of the these

6) A. D. Gorwala committee was established for study problems and measures of co-operative sector by government of ----------
a) Maharashtra b) Karnataka c) Gujarat d) India

7) -------- are known as co-operative leader in Maharashtra.
a) Shri Rajarambapu Patil b) Shri Balasaeb Desai c)shri Vaihunthbhai Mehta d) all of these

8) ------ are segment of new economic policy 1991
a) globalization b) commercialization c) privatization d) all of these

9) --------- are the problems of Indian co-operative movement.
a) lack of capital b) lack of effective management c) lack of effective supervision d) all of these

10). The importance of human resource development is ----------.
a) increase in efficacy of workers b) promotion to research
c) increase in standard of living d) all of these

B) Define the following concepts. (Any five) 10
1) Co-operative audit 2) Co-operative meeting 3) Commercial bank 4) Central bank
5) Human resource development 6) leadership 7) Globalization 8) Commercialization

Q2 Answer any two of the following. 20
a) Discuss the type's co-operative audit.
b) State the functions of board of directors in cooperative society.
c) Explain the responsibility of co-operative registrar.

Q3 Attempt any two of the following. 20
a) Explain the contribution of central government in co-operative movement.
b) Discuss the role of RBI's in Indian co-operative movement.
c) Describe the objectives of NABARD in co-operative movement.

Q4 Answer any two of the following. 20
a) Explain the education and training facilities for human resources development in cooperative movement.
b) Discuss the women empowerment through processing co-operative societies.
c) What are the essential qualities of good leadership in co-operation? Explain in brief.

Q5 Attempt any two of the following. 20
a) Explain the progress co-operative movement after independence in India.
b) Discuss causes of slow growth of Indian co-operative movement.
c) Explain the challenges of Indian co-operative sector.

****

(वेळ- ३ तास) (मराठी रूपांतर) [ गुण -१००]

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२)उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा.

१) सहकार निवंधकांची ------- कार्ये आहेत.
अ) लेखापरीक्षण ब) सहकारी संस्थेची नोंदणी क) कायदेशीर कारवाई ड) यापैकी सर्व

२) भारतातील सहकारी संस्थांचे कामकाज ------- नुसार राहते.
अ) सहकारी संस्थांचे उपविधी ब) औद्योगिक कायदा क) कॉर्पोरेट कायदा ड) यापैकी नाही

३) भारतात सहकार क्षेत्र -------- अंतर्गत कार्यरत आहे.
अ) स्थानिक सरकार ब) राज्य सरकार क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

४) RBI ची स्थापना आर. बी. आय. कायदा ---------- द्वारे करण्यात आली आहे.
अ) १९३१ ब) १९३२ क) १९३४ ड) १९३४

५) भारतातील सहकारी चळवळीत ------ महत्त्वाची भूमिका बजावत आहेत.
अ) राज्य सरकार ब) केंद्र सरकार क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

६) ए. डी. गोरवाला समितीची स्थापना सहकार क्षेत्रातील समस्या आणि उपाययोजनांसाठी -------- सरकारने केली होती.
अ) महाराष्ट्र ब) कर्नाटक क) गुजरात ड) भारत

७) -------- महाराष्ट्रातील सहकार नेते म्हणून ओळखले जातात.
अ) श्री राजारामबापू पाटील ब) श्री वाळासाहेब देसाई क) श्री वैहुंठभाई मेहता ड) यापैकी सर्व

८) नवीन आर्थिक धोरण १९९१ चे ----- भाग आहेत.
अ) जागतिकीकरण ब) व्यावसायीकरण क) खाजगीकरण २) यापैकी सर्व

९) --------- भारतीय सहकारी चळवळीच्या समस्या आहेत.
अ) भांडवलाची कमतरता ब) प्रभावी व्यवस्थापनाचा अभाव क) प्रभावी पर्यवेक्षणाचा अभाव ड) यापैकी सर्व

१०) मानव संसाधन विकासाचे महत्त्व ---------- आहे.
अ) कामगारांच्या कार्यक्षमतेत वाढ ब) संशोधनाला प्रोत्साहन क) राहणीमानात वाढ ड) यापैकी सर्व

ब) खालील संकल्पनांची व्याख्या करा. (कोणतेही पाच)
१) सहकारी लेखापरीक्षण २) सहकारी सभा ३) व्यापारी बँक ४) मध्यवर्ती बँक
५) मानव संसाधन विकास ६) नेतृत्व ७) जागतिकीकरण ८) व्यावसायीकरण

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.

अ) सहकारी लेखापरीक्षणाच्या प्रकाराची चर्चा करा.

ब) सहकारी संस्थेतील संचालक मंडळाची कार्ये सांगा.

क) सहकार निवंधकांची जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) सहकार चळवळीतील मध्यवर्ती सरकारचे योगदान स्पष्ट करा.

ब) भारतीय सहकारी चळवळीतील RBI च्या भूमिकेची चर्चा करा.

क) सहकारी चळवळीतील नावार्डच्या उद्दिष्टांचे वर्णन करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.

अ) सहकार चळवळीतील मानव संसाधन विकासासाठी शिक्षण आणि प्रशिक्षण सुविधा सांगा.

ब) प्रक्रिया सहकारी संस्थांच्या माध्यमातून महिला सक्षमीकरणावर चर्चा करा.

क) सहकारातील चांगल्या नेतृत्वाचे आवश्यक गुण कोणते आहेत? थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ) स्वातंत्र्यानंतर भारतातील सहकारी चळवळीची प्रगती स्पष्ट करा.

ब) भारतीय सहकारी चळवळीच्या संथ/मंद प्रगतीच्या कारणांची चर्चा करा.

क) भारतीय सहकार क्षेत्रातील आव्हाने स्पष्ट करा.

****

D.B.J. College, Chiplun
SEM - IV ATKT Exam Oct - 2024
Class - SY.Bcom Sub - Auditing
Date - 10/10/2024 Time - 2:00 pm to 5:00 pm

SYBcom
10/10/24

**Marks: - 100** **Time allowed: 3 Hrs.**

**Instructions: 1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks.**

---

**Q.1 A Match the pairs.(Any Ten)** **10**

| Column 'A' | Column 'B' |
|---|---|
| a. Secret reserves | 1. Companies Act 2013 Sec 143 (2) |
| b. Error of principle | 2. Amortisation |
| c. Report to central Government | 3. AS 13 |
| d. Confidentiality | 4. Public deposits |
| e. Special audit | 5. Auditing concept |
| f. Audit note book | 6. User of financial statement |
| g. Audit report | 7. To hide abnormal profits |
| h. Intangible assets | 8. Overvaluation or Undervaluation of stocks |
| i. Investment | 9. Companies Act 2013 Sec 143 (12) |
| j. Unsecured loans | 10. Auditing principle |
| k. Going concern | 11. Companies Act 1956 Sec 233(A) |
| l. Consumer and society | 12. A blue print of audit work |

**Q.1 B State whether the following statements are true or false. (Any Ten)** **10**

a. Auditing involves preparation of final accounts.
b. Audit sampling involves detailed checking of each and every transaction.
c. Annual audit is carried out throughout the year.
d. Valuation of assets also includes their proper verification.
e. Scientific selection method of sampling is an alternative to random selection method.
f. Temporary file of working paper is to provide background information of the company.
g. Ownership and possession of fixed assets are different things.
h. Internal auditor may be an employee of the client's company.
i. Fraud is an intentional mistake.
j. Statutory audit is compulsory under law.
k. Working paper is the property of the auditor.
l. Vouching means examination of documentary evidence.

**Q.2 A** Define the term Auditing. Explain the main features of Auditing. **10**
**B** What are the principles of Auditing? **10**

**OR**

**Q.2 C** What are the advantages and disadvantages of Interim Audit? **20**

**Q.3 A** What is mean by Audit Working Papers? Explain its importance. **10**
**B** What is mean by Audit Note Book? What are its contents? **10**

**Q.3 C** What factors are to be considered by an auditor while developing an Audit Plan? **10**
**D** What are the advantages of an Audit Programme? **10**

**OR**

**Q.4 A** What points should be considered while framing a system of Internal Controls or Internal Check? **20**

**OR**

**Q.4 B** How would you verify 'Patents'? **10**
**C** How would you vouch 'Salaries'? **10**

Q.5 A What is Test Checking? Explain its features. 10

B What is mean by Routine Checking? Discuss advantages and disadvantages of Routine Checking. 10

**OR**

Q.5 **Write short notes.(Any four)** 20

a. Going Concern Concept
b. In Depth Audit
c. Statutory Audit
d. Evaluation of Internal Audit Functions
e. Secret Reserves
f. Vouching

## मराठी अनुवाद (मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.)

गुण १०० वेळ ३ तास

प्र १ A **योग्य जोड्या जुळवा. (कोणतेही १०)** १०

| Column 'A' | Column 'B' |
|---|---|
| a. गुप्त राखीव निधी | 1. कंपनी कायदा २०१३ कलम १४३ (२) |
| b. तात्विक चुका | 2. परिशोधन (Amortisation) |
| c. केंद्र सरकारला अहवाल देणे | 3. ए एस १३ |
| d. गुप्तता | 4. सार्वजनिक ठेवी |
| e. विशेष प्रकारची हिशेबतापसणी | 5. एक हिशेवतपासणी संकल्पना |
| f. हिशेब तपासणी नोंदवही | 6. आर्थिक पत्रकाचे वापरकर्ते |
| g. हिशेब तपासणी अहवाल | 7. असामान्य नफा लपवणे |
| h. अमूर्त मालमत्ता | 8. वस्तूसाठ्याचे अधिमूल्यांकन किंवा अधोमुल्यांकन |
| i. गुंतवणूक | 9. कंपनी कायदा २०२३ कलम १४३ (१२) |
| j. विनातरण घेतलेले कर्ज | 10. हिशेबतापसणीची तत्वे |
| k. व्यवसाय सातत्य (Going Concern) | 11. कंपनी कायदा १९५६ कलम २३३(ए) |
| l. ग्राहक आणि समाज | 12. लेखापरीक्ष्ण कामाचे संकल्प चित्र |

प्र १ B **खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत हे लिहा. (कोणतेही दहा)** १०

a. हिशेबतपासणीमध्ये अंतिम खाती तयार करणे समाविष्ट असते.
b. हिशेवतपासणी नमूना पद्धतीमध्ये प्रत्येक व्यवहाराची तपशीलवार तपासणी समाविष्ट असते.
c. वार्षिक लेखापरीक्षण वर्षभर चालू असते.
d. मालमत्तेच्या मूल्यांकनामध्ये त्यांचे योग्य सत्यापन देखील समाविष्ट आहे.
e. नमूना निवडताना शास्त्रीय पद्धतीने निवड हि अकस्मित निवड पद्धतीला पर्याय आहे.
f. तात्पुरती हिशेब तापसणी कागदपत्रे हि कंपनीची पार्श्वभूमी याबद्दल माहिती प्रदान करते.
g. स्थिर मालमत्तेची मालकी आणि ताबा या वेगळ्या गोष्टी आहेत.
h. अंतर्गत लेखापरीक्षक हा ग्राहकाच्या कंपनीचा कर्मचारी असू शकतो.
i. फसवणूक ही हेतुपुरस्सर चूक आहे.
j. कायद्यानुसार वैधानिक लेखापरीक्षण अनिवार्य आहे.
k. हिशेब तपासणी कागदपत्रे हि हिशेवतपासनिसाची मालमत्ता आहे .
l. प्रमाणन म्हणजे कागदोपत्री पुराव्याची तपासणी होय.

| | | | |
|---|---|---|---|
| प्र २ | A | लेखा परीक्षण शब्दाची व्याख्या घ्या .लेखापरीक्षेची मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. | १० |
| | B | हिशेब तपासणीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. | १० |
| | | **किंवा** | |
| प्र २ | C | मध्यावधी हिशेब तपासणीचे फायदे आणि तोटे काय आहेत? | २० |
| प्र ३ | A | हिशेबतपासणी कागदपत्रे म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. | १० |
| | B | हिशेब तपासणीची नोंदवही म्हणजे काय? त्यामध्ये कोणता तपशील समाविष्ट असतो? | १० |
| | | **किंवा** | |
| प्र ३ | C | हिशेब तपासणी नियोजन करत असताना हिशेब तपासनिसाने कोणते घटक विचारात घेतले पाहिजेत? | १० |
| | D | हिशेब तपासणी कार्यक्रमाचे फायदे काय आहेत? | १० |
| प्र ४ | A | अंतर्गत नियंत्रण किंवा अंतर्गत तपासणी प्रणाली तयार करताना हिशेब तपासनीसाने कोणते मुद्दे विचारात घेतले पाहिजेत? | २० |
| | | **किंवा** | |
| प्र ४ | B | टीप लिहा: पेटंट्सचे सत्यापन | १० |
| | C | टीप लिहा: पगाराचे प्रमाणन | १० |
| प्र ५ | A | चाचणी तपासणी म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. | १० |
| | B | नियमित हिशेब तपासणी म्हणजे काय ?नियमित हिशेब तपासणीचे फायदे आणि तोटे याबद्दल चर्चा करा. | |
| | | **किंवा** | |
| प्र ५ | | **टिपा लिहा. ( कोणत्याही चार)** | २० |
| | a. | सातत्याची संकल्पना | |
| | b. | सखोल लेखा परीक्षण | |
| | c. | वैधानिक लेखापरीक्षण | |
| | d. | अंतर्गत हिशेब तपासणी कार्यांचे मूल्यमापन | |
| | e. | गुप्त राखीव निधी | |
| | f. | प्रमाणन | |